

BAYAN
YOLCULARIMIZA
ÖNCELİKLİ
VAGONI

BİR PEMBE MASAL

Eylem Ölmezoğlu
EMO Denizli Şube

Çılgın belediyelerin çılgın projeleri durmuyordu. Üstün dehalarıyla ağızımızı açık bırakan, usta projelerin mimarı belediye başkanlarımız hizmette sınır tanımıyor, yaşadığımız kentlerin güzelliklerine güzellik katıyordu. Dev kulelerimiz, minnak sevimli parklarımız, yazın sıcak günlerinde kendini boğazın serin sularına bırakan domuzcuklarımız, arada bir denize nazır ormanlarımızda ateş oyunları yapan şakacı ejderhalarımız ile hepimiz birer Alice olmuş, harikalar diyarında yaşıyorduk. Herkes o kadar huzurluydu ki hiç olay çıkmadığı için hukuka gerek kalmamıştı. Adaletgiller, “Buraları çok adil, bize ekmek çıkmaz” diye çoktan başka diyarlara göçmüşlerdi.

Fakat yine de eksik kalan bir şeyler vardı. Neydi Allahım, bu kekremsi tat neydi, çıldıracaktık! En sonunda belediye başkanı dayanamadı, kolunda saati ile kaçan tavşanı yakalayarak sordu. Ve öğrendi. Heyhat Alice kadını! Tam bir skandal.

Başkan, yardımcısına dedi, yardımcısı belediye meclis üyesine... Oradan muhtarlar, sonra delegeler, vekiller, bakanlar derken bütün erkekler bu gizli kalmış sırna nail oldu. Evet, Alice bir kadını ve fakat ne yapılmalıydı?

İçlerinden biri “Asmayalım da besleyelim mi” diye tam hepsini ikna ediyordu ki birden akıllarına yemekleri kimin yapacağı, evi kimin temizleyeceği, çocuklara kimin bakacağı geldi. Hımmm... Mevzu derindi, Baş Başkan’a danışmak şart olmuştu. Baş Başkan her zamanki sıcak gülümsemesiyle bunlara döndü ve şöyle dedi:

“Aman canım takıldığınız şeye bak, zaten bütün kuralları ben koymuyorum mu? Uyarlarsa ne ala, uymayana da karşiki dağlar jandarma.”

Sorun çözülmüştü, geriye sadece harikalar diyarında birkaç küçük sevimli dokunuş yapmak ve ortamı kadınlara uygun hale getirmek kalmıştı.

Giymeleri gereken kıyafetlerden oturup kalkmalarına, yapacakları işlere, alacakları ücrete, konuşacakları konuya, gidecekleri yerlere kadar uzun bir liste hazırlandı. İtiraz eden kendini bilmez feministler vardı elbet, aman canım bunlar zaten her şeye itiraz eden, evde kalmış çirkin kadınlar değil miydi?

Günler böyle mutlu mesut geçip gidiyordu ki bir gün akıllarına parlak bir fikir geldi! Niye kadınlar ayrı arabalara binmiyordu? Vay be, fikir gibi fikirdi. Hemen işe koyuldular. Önce bazı taksileri, sonra otobüsleri, o da yetmedi vagonları kadınlara ayırdılar. Bir de pembeye boyadılar ki hem anlaşılması kolayladı hem de hepsi çok minnoş oldu. Zaten çok dağılıyordu bu kadın kısmısı, tek tek takip etmek zor işti. Hepsini aynı otobüse dolduralım ki aradığımızda şıp diye bulabilelim dediler. Üstelik yanlış yerde, yanlış zamanda, yanlış kıyafetle bulunduğu için tacize uğradığını iddia eden kadınların dirdirından da kurtulacaklardı. Taciz edilmek istemeyen gider pembe panjurlu otobüsüne binerdi.

Yeni haremlik-selamlık toplu taşıma hizmeti erkeklerin kafasını rahatlatıvermişti. Oh be, geriye bunu her yerde yaygınlaştırmak kalmıştı. Ama burada bitemezdi, kafaydı bu durduğu yerde durmuyordu. Kahramanlarımız sıradaki çılgın projelerini düşünmeye çoktan koyulmuşlardı bile.

Belli ki bir sonraki macerada görüşecektik...

PEMBE VAGON NEREYE GİDİYOR?

Son aylarda gündeme gelen ve bazı belediyelerde toplu taşımada kadın öncelikli araç uygulaması diye köpürtülerek lanse edilen pembe otobüs/vagon uygulamalarına fiilen başlandı. Siyasiler işine gelmeyince Bakanlık isminden bile kaldırdıkları “kadın” kelimesini işlerine gelince ne de güzel kullanıyorlar. Kadın öncelikli toplu taşımaymış.

Bu ülkede kadınlar ne zaman öncelikli oldu, kimi kandırıyorsunuz merak ediyoruz.

Kadınlar toplu taşıma araçlarında hakarete, laf atmalara ve sıklıkla tacize uğruyor. Bununla ilgili sayısız örnek var. Hiçbirimiz toplu taşıma da güven içerisinde değiliz, otobüste ya da dolmuşta sona kalan tek yolcuysa tedirgin olmayan hiçbir kadın yoktur. Sona kalan yolcu olma psikolojisini kadın olmayan bilemez. Hepimizin böyle durumlar için zamanla geliştirdiğimiz kendimizce yöntemler olur, kimimiz telefonla sanki ailemizden biriyle konuşuyormuş gibi yaparız, kimimiz kafamızı önümüze eğer, şoförle asla göz göze gelmeyiz. Komisyonumuzun bir etkinliğinde sevgili Hasbiye Günaçtı'nın söylediği şöyle bir laf vardı; “Bir kadının elini kaldırmasıyla bir erkeğin elini kaldırması arasındaki fark üzerine ansiklopedi yazılır” diye. Aynısı bu konu için de geçerli.

Sanki kadınları düşünüp de kolluyormuşçasına yapılan bu ayrımcı uygulamalar, cinsiyetçi ve kadın düşmanı bakış açılarını beslemekten başka hiçbir işe yaramıyor. Daha bu sabah işe gelirken dinlediğim haber şu; “Toplu taşımada tahrik oldum iddiasıyla bir kadın yolcuyla tokatlayan erkek iyi hal indirimi aldı.” Neyin iyi hali, açıklayabilecek biri var mı? Yok. Aklımızla dalga geçen yargı kararları bize ne hissettiriyor, bunu düşünen var mı? O da yok. Peki ne var? Pembe vagon var.

Türkiye’ de hemen hemen her gün hiçbir ederi ve değeri olmayan zatlar çıkıp akıl ve çağ dışı sözler ortaya atıyor. Hiç duymadığımız falanca gazetelelerin duymadığımız falanca yazarları, bilmem hangi şehrin müftüsünün damadı, şu partinin gençlik kollarının başkanının eniştesi gibi tipler çıkıyor, kadınların diz kapağından giydikleri şorta kadar her konuda ahkâm kesiyor. Kim bu insanlar, nasıl bu kadar şuursuzca konuşup hayatımıza girebiliyorlar ve en önemlisi medyada böylesine geniş yer bulabiliyorlar anlamıyorum.

Toplu taşımada şort giyen bir erkeği tahrik oluyorum diye bir kadının tekmelediğini duydunuz mu? Bir tane kadın köşe yazarı çıkıp da erkek çocuğun diz kapağı anneyi tahrik eder diye bir beyan verebilir mi, mümkün mü böyle bir şey? Ama erkeklerin yapması nerdeyse olağan.

Böyle gündem olan ifadelerden konuyla da ilgili olan bir örnek: “Kadın kocası ile birlikte seyahat etmek istiyorsa, karma vagona binerler. Kadınlar için ayrı vagonlar olur, ama isteyenler, tacizlere razı (hattâ onlardan memnun) olarak erkeklerin arasında seyahat edebilir.” Bu cümlelerde “vagona binmek” eylemi dışında bir tane

mantık çerçevesinde sıralanmış kelime bulabilen var mı? Yetkililer ve etkililer, kadınları düşünüyor olsalardı bu işin böylesi bir noktaya geleceğini çoktan öngörürlerdi. Bizi düşünselerdi, derdimizin erkeklerin bizi koruyup kollaması değil, hak ettiğimiz eşitlik ve adaletin sağlanması olduğunu bilirlerdi. Tabi eğer düşünselerdi...

Biz eşitlik istedikçe bizi toplumun dışına itmeye kimsenin hakkı yok. Ne şort giymekten vazgeçeceğiz ne de pembe vagonlarınıza bineceğiz. Biz, o vagonların gittiği yere gelmiyoruz.